



Új

ALMÁDI ÚJSÁG

2023. december



Novák László: A Malomvölgy hóesésben

**BOLDOG KARÁCSONYT ÉS
SZERENCSÉS ÚJ ESZTENDŐT
KÍVÁNUNK OLVASÓINKNAK**

17. hónap a Városházán

Lassan véget ér az első teljes polgármesteri évem. Egy felelősségteljes és felkészült vezető úgy vállal el egy új megbízást, hogy tele van erővel, tervekkel, élettapaszatokkal. Ezek azonban mind kevesek ahhoz, hogy az ember polgármesternek tekinthesse magát.

A polgármesteri hivatalban csapatot kell építeni, akiknek tagjai nemcsak értik a dolgukat, hanem szeretik az embereket, tenni akarnak a város lakóiért, képesek meglátni vállalkozóink erőfeszítéseit és segíteni őket céljaik elérésében. Sokkal nehezebb feladat, mint levezényelni az útjaink felújítását, a strandjaink zökkenőmentes fejlesztését. A legnehezebb feladat azonban az, hogy egyszer kimondhassam: Balatonalmádi polgárai ezt és ezt akarják... Úgy szeretném kimondani a mondatot, hogy ez nem szólam. Emiatt ebben az évben csak mentem és kérdeztem. Mindenhova elmentem, ahova csak meghívtak, mindenkit meghallgattam, aki odajött hozzám a problémájával, mindenkinek felvettem a telefonját, aki engem tárcsázott. A város fejlesztési stratégiájáról sem hoztam gyors döntéseket. Nem is az én dolgom, hogy irányt szabjak. Hiszen az, hogy merre fordul a város, az már nem rólunk, hanem a gyerekeinkről, unokáinkról szól. Együtt kell döntünk. Ebben a pillanatban nincs olyan stratégiánk, amit végrehajthatunk. Sokok éve nincs. Úgy gondolom, hogy a közeli jövőben megszülehetnek a város hosszú távú tervei. Mindenkit arra kérek, hogy jöjjön el a Pannónia elé, és nézze végig az eddig megszületett terveket. Számomra nagyon fontos, hogy mindenki képbe kerüljön a város jövőjét illetően, ugyanis csak így születet felelősségteljes döntés jövő Balatonalmádjáról.

Jönnek az adventi vasárnapok. Én dobtam be azt az ötletet a „közösbe”, hogy minden vasárnap más-más városrészben gyűjtsük meg a gyertyákat. Idén is találkozunk. Várok mindenkit szeretettel Almádi központjában, Budataván, Káptalanfüreden és Vörösberényben. Ünnepejünk együtt!

2023. december

Fabó Péter, polgármester

A Gondos Panni Szociális Központ ünnepi nyitvatartása

Ezúton értesítjük Önöket, hogy az ünnepi időszakban a Gondos Panni Család- és Gyermejkölési Központ és Szociális Szolgálat folyamatosan fogadja Önöket megváltozott ügyfélfogadási rendben:

2023. december 22. (péntek)	8.00 - 13.00
2023. december 27. (szerda)	8.00 - 14.00
2023. december 28. (csütörtök)	8.00 - 14.00
2023. december 29. (péntek)	8.00 - 13.00
2024. január 2. (kedd)	8.00 - 14.00
2024. január 3. (szerda)	8.00 - 14.00
2024. január 4. (csütörtök)	8.00 - 14.00
2024. január 5. (péntek)	8.00 - 13.00

Első, teljes munkarend szerinti nyitvatartási napunk: 2024. január 08. (hétfő) 8.00-18.00-ig. E-mail-ben az alábbi címen érhetnek el bennünket: almadikozpont@gmail.com; almadikozpont@almadikozpont.hu. Telefonos elérhetőségünk ügyfélfogadási időben: 06 88 542- 551 vagy 06 20 284 39 44. A Gondos Panni Család- és Gyermejkölési Központ és Szociális Szolgálat által működtetett készenléti telefon a fent leírt ügyeleti időn túl, kizárólag krízishelyzetben hívható szám: 0620-378-9527.

AZ ÜNNEPEK ALATT SINCS EGYEDÜL, HA MAGÁNYOS, LELKI VÁLSÁGGBA KERÜLT: Magyar Lelki Elsősegély Telefonszolgálatok Szövetsége (LESZ) 116-123 éjjel nappal hívható – 06 80 810-600 hétfő 7.00-szerda 19.00 óra között és péntek 7.00-vasárnap 19.00 óra között hívható

Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálat Bántalmazták, vagy megalázták, családon belüli erőszakáldozatává vált? Ingyenesen hívható segélyvonal 24 órában vezetőkes és mobilhálózatról: 06-80/20-55-20

Utcai Szociális Segítők Egyesületének Regionális Diszpécser Szolgálat
Ha otthonatlan, fedél nélkül élő embert lát, aki segítségre szorul: 06-34/511-028 éjjel-nappal hívható
Országos Segélyhívó: 112

A HIDEG IDŐBEN FOKOZOTTAN FIGYELJÜNK EGYMÁSRA!

A hideg, téli időjárás fokozott veszélyt jelenthet a *fedél nélkül, az egyedül élő idős*, valamint *beteg emberek* számára, ezért néhány hasznos tanáccsal szeretnénk felhívni a figyelmet embertársaink megsegítésére. Amennyiben utcán találkozunk láthatóan segítségre szoruló, a kihülés által fenyegetett személlyel, ne menjenek el mellette, hívjanak hozzá segítséget! Fordítsanak különös figyelmet idős hozzátartozóikra, ismerőseikre, szomszédjaikra! Ha tehetik, gyakrabban látogassák meg őket otthonukban, beszéljenek velük többször telefonon, vagy váltsanak rendszeresen üzenetet! Győződjenek meg róla, hogy hozzátartozójuk, ismerősük rendelkezik-e elegendő fűtőanyaggal, fűtésre alkalmas berendezéssel. Ha a szomszédjában vagy lakókörnyezetében élő személy megszokott mozgásában változást észlel, vagy már napok óta nem találkozott az ismerős arccal, kérjük, hívja a fenti telefonszámok valamelyikét vagy személyesen keresse fel a segítő szervezeteket!

*Békés és boldog ünnepeket kívánunk, elkötelezetten az Önök családsegítői:
Gondos Panni Szociális Központ csapata*

2023. december 15-én, pénteken 14 -16 óra között képviselői fogadóórát tartok a Pannónia Kulturális Központ és Könyvtár 1. klubszobájában, ahová szeretettel várom mindazokat, akiknek kéréseik, javaslatok, problémáik vannak.

Dér András, alpolgármester

Bemutatkoznak a Közös Önkormányzati Hivatal osztályai

Településfejlesztési Osztály – 2. rész



Folytattuk a beszélgetést Vaszkó Péter osztályvezetővel a Közös Önkormányzati Hivatal Településfejlesztési Osztályának bemutatásáról. A szerteágazó hatáskörrel rendelkező osztály egyik legfontosabb feladata a városüzemeltetéssel kapcsolatos teendők ellátása.

- Az elmúlt években sorozatos személyi változás és betöltetlen álláshe-lyek miatt nem minden tekintetben sikerült maradéktalanul ellátni a városüzemeltetéssel kapcsolatos feladatokat. A helyi közutak kezelése kiterjed a fenntartási, karbantartási munkák szervezésére, valamint a forgalomszabályozásra a Városgondnoksággal együttműködve. Jellemzően szezonálisan jelentkező feladat a közműépítéssel összefüggő útfelbontások engedélyezése, és ellenőrzése. A szélsőségesen csapadékos időjárás következtében az utóbbi időszakban megnövekedtek a vízkárelhárítással és útkarbantartással kapcsolatos feladatok. A közterület felügyelet munkatársai által bejelentett közterület használatra vonatkozó kötelezettségek, illegális felépítmények, lezárások megszüntetése, a forgalom biztonsága érdekében hozott felszólítások valamint a tevékenység után követése is rendszeres munkafolyamatok. Az osztály végzi szakhatósági engedélyeztetések előkészítésével, bontási,

útvonalengedélyekkel, behajtási engedélyekkel, tulajdonosi hozzájárulások elkészítésével kapcsolatos feladatokat, a panaszkezelést, közérdekű bejelentések feldolgozását. A forgalomtechnikai szabályozások, jelzőtáblák a Közlekedési Munkacsoport, valamint a Városgondnokság együttműködésével zajlanak.

- *Fontosak az együttműködések?*

- Az egyik legfontosabbak. A Településfejlesztési Osztály feladatellátása során kapcsolatot tart a Hivatal társosztályaival, a Balatonalmádi Városgondnoksággal, intézményekkel, továbbá a kommunális- és közműszolgáltatókat ellátó gazdasági társaságokkal, közlekedési hatóságokkal, társ-útkezelőkkel és még sok más szervezettel, hatósággal, melyeket teljes mértékben felsorolni sem lehet. A termőföldek elidegenítésével és haszonbérbe adásával kapcsolatos jegyzői feladat ellátásában és képviselő-testületi hatáskör gyakorlásában növekvő munka hárult az osztályra a hirdetmények adminisztrálásából és a döntés-előkészítéséből.

- *A tavalyi év sok szempontból több-letmunkát is hozott.*

- 2022. év az energiaár-robbanás éve volt. A Kormány az Ukrajna területén fennálló fegyveres konfliktusra, illetve humanitárius katasztrófára tekintettel,

valamint ezek magyarországi következményeinek az elhárítása és kezelése érdekében Magyarország egész területére veszélyhelyzetet hirdetett ki. A veszélyhelyzet kapcsán fellépő energia- és élelmiszerár növekedés nehéz helyzetbe hozta az önkormányzatokat is. A 2022. év második felében fellépő nagyfokú áremelkedések kompenzálására a testület által meghozott döntések kivitelezésének jelentős részét az Önkormányzat a Településfejlesztési osztály közbenjárásával végezte el. A közvilágítási lámpatestek időszakos kikapcsolása, az intézmények energiahatékonyabb üzemeltetése, és az energia felhasználás csökkentése érdekében tett rendelkezések megvalósításának kidolgozása a Balatonalmádi Városgondnoksággal valamint a város intézményeivel együttműködve valósult meg. Az intézményekben a fűtésbeállítás, radiátorszelepek cseréje mellett energiatakarékos led izzókkal cserélték le a régi izzókat.

- *Az idei év – bár még nem ért véget – könnyebb volt?*

- A fejlesztések, előre gondolkodások sohasem könnyűek. Teendők sok van, fel kell építenünk a várost, melyhez sok munkaórát kell szentelnünk. A napi hatalmas mennyiségű városüzemeltetési probléma tartós megoldása, feladatok elvégzése mellett ezt nagyon nehéz kivitelezni. A városban fellelt lokális problémák megoldására mindig figyelembe kell venni a rendelkezésre álló keretösszeget is, és így a legjobb ár-érték arányban kell tartós eredményt elérni, és ezek a legfontosabbak számomra.

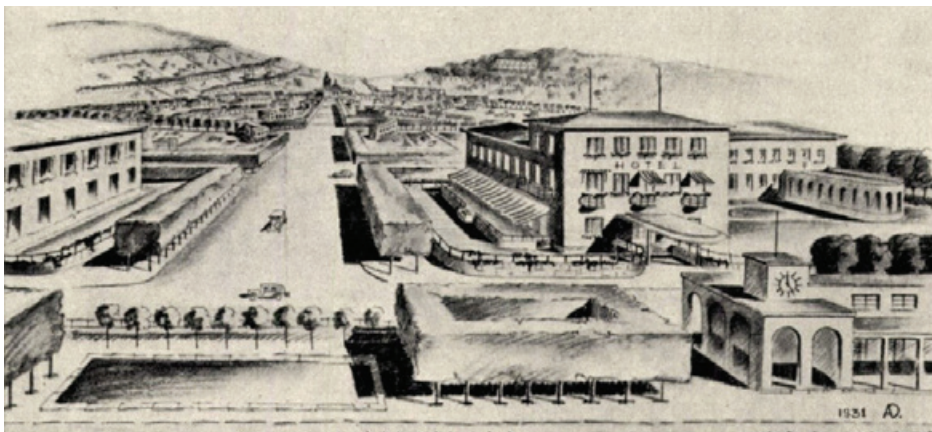
ÚJ ALMÁDI ÚJSÁG

Felelős Kiadó: Pannónia Kulturális Központ és Könyvtár 8220 Balatonalmádi Városház tér 4. Igazgató: Gellértné Magyar Kinga Tel.: 88/542-515 • **Szerkeszti a Szerkesztőbizottság:** Czuczor Sándor, Fábán László, Juhászncé Vincze Eszter (felelős szerkesztő), Kovács István, Pászti György, Zatkalik András • **Alapító szerkesztő:** Veszeli Lajos • **Nyomdai kivitelezés:** Onyxprint Kft. 8220 Balatonalmádi Kisberényi u. 44. / 8200 Veszprém, Budapest u. 17. Ügyvezető: Bódiss Ákos • **Engedélyszám:** 005-18/1989. • **ISSN:** 0864-7860 • **Kapcsolat:** E-mail: baujsag@gmail.com Tel.: 20/97 03 479 (Juhászncé Vincze Eszter) **Hirdetési árak:** 1 oldal = 70. 000 Ft + áfa • ½ oldal = 35. 000 Ft + áfa • ¼ oldal = 17. 500 Ft + áfa • 1/8 oldal = 8. 750 Ft + áfa **LAPZÁRTA: MINDEN HÓNAP 25-ÉN!**

A tartalomból ...

Városfejlesztési elképzelések	4-5. oldal
Pálosok nálunk? – Czuczor Sándor írása	8. oldal
Donát Tamás és Kovács Attila – legjobbak a legjobbak között!	9. oldal
Betyárok Almádiban	12. oldal

Balatonalmádi - városfejlesztési elképzelések



Almádi fejlesztési elképzelései idetova száz évre nyúlnak vissza, és ez a tevékenység – ha nem is változatlan intenzitással – azóta is tart. Napjainkban a folyamat ugyanakkor felgyorsult, a mostani városvezetés ezt a célt különösen felkarolta. Nemrégben tartottam e témában előadást a Pannonia Központba szervezett lakossági fórumon. Ennek legfontosabb gondolatait szeretném e cikkben még egyszer rögzíteni – elsősorban azért, hogy a gondolatok minél több almádi lakoshoz juthassanak el.

Egy sikeres városfejlesztés mindig az ún. kulcsterületek vizsgálatával és indításával kezdődik. Ezek sugarasan terjedő hatást fejtenek ki, és az így létrejövő terület lassan találkozik a többi kulcsterülettel, hatásuk összeadódik, általánossá válik. Igaz az is, hogy a fejlesztésnek fenntarthatónak kell lennie, mégpedig pénzügyi, technológiai, használhatósági-funkcionális, városképi egységességi és persze környezeti-ökológiai szempontok szem előtt tartásával egyaránt. Ezzel együtt lehet néhány különleges fejlesztési elem is, hiszen már a két világháború között hidrolán-járat volt rendszeres a budapesti Műegyetemi Rakpart és a Balaton között, üdülőszigetet terveztek Almádi és Siófok közé a Balaton közepére, és kisvasút járt Almádi és Veszprém között. Miért ne lehetne ezt napelem-alapú meghajtással megújítani, helyből felszálló panoráma-ballont telepíteni (ld.: Városliget, Budapest) egy alkalmas pontra, vagy akár motoros léghajójáratot létesíteni, ahogy az a Boden-tó fölött van? Igaz persze, hogy az ilyen projektek igen költségesek, viszont a

közvetlen és a város számára közvetett (hírnév, vonzerő) előnyöket biztosító hasznuk szintén jelentős lehet. Az is igaz, hogy hazai és európai pályázati-támogatási programokkal kell kezdeni a folyamatot: a döntéshozók meggyőzését. Csak ez az út járható, ugyanis az annyit emlegetett „működő tőke” mindig csak másodiknak érkezik, tudniillik ha már elkezdődött valami. Ám ha jól tesszük a dolgunkat, sikeres lehet a meggyőzés, hiszen Almádi elég nagy és elég kicsi. Elegendő nagy, hogy a fejlesztés eredménye távolabbról is látható legyen, és elég kicsi, hogy áttekinthető legyen a folyamat és vállalható a pénzügyi ráfordítás. Almádi így minta lehet több ilyen projekt számára, mert különleges adottsága az ún. Monte Carlo-hatás, tehát a Balaton, a város és az Öreghegy együttes látványa, jelenléte – ez unikum a tóparton. Minden lehetősége megvan, hogy – mint a Balaton északi partjának kapuja – a keleti medence harmadik fővárosa lehessen Siófok és Füred mellett. Lássuk akkor a kulcsterületeket!

Városközpont

Ez jelenleg csak geometriailag létezik, a valóságban aligha gondolja bárki is annak, amit ma ott lát. Akár, ha azt a központi négy telket nézzük, aminek csak egyik sarka van ténylegesen beépítve, a többi felejtethető, akár a tágabb központi területet, ami a vasútállomástól a volt Hattyú bevásárlóközpontig, valamint a Tulipán udvartól a Polgármesteri Hivatalig tart. Ez is, az is feladatként áll előttünk. Először talán a konkrét centrum, amit ha elkezdünk végiggondolni, nem felejtethjük

el a következőket. Szükség van szimbólum-hatásra, hogy ami oda kerül, az bárkinek egyetlen pillantásra kifejezze, hogycsak ez lehet a városközpont. Fontos, hogy az oda kerülő funkciók a városi lakosság „célcsoportjait”, azaz minden rétegét általánosan szolgálják. Az új épületegyüttes nagyságrendileg, de építészeti és városképi jellegében is simuljon Almádi egészének karakterébe. Persze ne másolja, hanem magas szinten gazdagítsa azt, és folytassa szervesen azt a beépítést, ami már ott van és az új harmónia részévé tehető. Egyrészt, mert pénzügyileg nem olyan időket élünk, amikor bármit építhetünk, másrészt, mert nem bánhatunk könnyelműen a ténnyel, hogy megszokott épített környezetünk valójában otthontudatunk része, és ha alakítása során megszűnik a még kezelhető folyamatosság, azaz nyomtalanul eltűnik a meglévő, annak elidegenedés, lelki trauma, végső soron elvándorlás lehet a következménye. Nagy kárt okozhatunk így, ne kockáztassunk!

Öregpark

A nyugati részbe tisztelt kollégáim sok izgalmas dolgot odaálmodtak a „négyméteres” körzetébe, ez az ő anyagukban részletesen megtalálható. Kiegészítésképpen állhat itt, hogy ide kerülhetne a már említett panoráma-ballon, vagy egy beltéri „aquapark” élménystrand, ami hozzájárulhat az egész városfejlesztés egyik fő céljához: Almádi egész éves élményteli, pezsgő városi életéhez. Ha a keleti részre ránézünk, először is a kikötő tűnik fel, ami Almádi vízi kapujának szerepét hivatott betölteni, hiszen a víz felől ide érkeznek mindenki. Tehát nagyobb és izgalmasabb kikötőépület, hajófogadó terület kell! Wossala György, a neves magyar vitorlázó javaslatára szerint talán mobil, úszó kikötősziget formájában, ami nem generál vízbe történő beépítést, környezetterhelést. Ezután élmények és attrakciók, például vízi színház, vendég-hajók kikötője, a volt Panoráma Klub helyére pedig egy Almádi Vigadó, amely kicsit a füredi Anna-bálok helyszínét is idegondolva, biztosíthatja Almádi központi területének legnagyobb, multifunkcionális és osztható kialakítású rendezvénytermét, előadóterem,

bálterem, színházi vagy mozitér, mikor mire van szükség. A parkon átvezető kelet-nyugati sétaút lehetne a Nagy Magyar Hajósok Emlékútja, hiszen ők is megérdemelnék egy kis emlékező tiszteletet, a meglévő Aurora-híd pedig kicsit fel lehetne turbózni, és a hotellel okosan megállapodva így biztosítani a panorámát is mutató gyalogos sétaútkapcsolatot a kikötő és a városközpont között. Így módon Két külterület mindjárt össze is olvadhatna.

Lozsánta

Sajnos, ez a Lozsánta perem sem Almádi csokoládé-oldala pillanatnyilag, ahogy a németek mondják. Kicsit barna-övezet hangulata van, vagyis kicsit össze-vissza és semmiképp nem elégséges iparterület, olyan ígéretes elemek ellenére, mint a tényleg szívet melengető Angol-Magyar Iskola vagy a most épülő lakópark. Tehát rendet kell itt tenni: eldönteni, milyen részek alkalmasak arra, hogy tovább éljenek a XXI. században, és miknek kell a helyet átadni a város szempontjából fontosabb célokra, és átgondolni, hogy mi kerüljön ide, mint alapvető fejlesztés? Almádnak égető szüksége lenne egy olyan új gazdasági-társadalmi alappillére, ami a város integrációját biztosítja a jövőbeni helyi és regionális fejlődésbe, de jelenti egyben a bázisát annak az állandó, egész éves és kilengésektől mentes gazdasági-társadalmi intenzitásnak, ami a

prosperáló városi lét alapvető ismérve. Ilyen pillére Fürednek a Szívkórház, ami nélkül Füred félig sem tartana ott, ahol most van. És ilyen pillére lehet Almádnak mindenekelőtt a tudásipar, ami egy a Lozsánta mellé települő Science Parkban ölthetne testet. Ez ugyanis jószerezivel (és egyre inkább!) az egyetlen olyan gazdasági ágazat, aminek a haszna meghaladja a befektetés nagyságát. Itt kaphatna helyet a Pannon Egyetem kihelyezett kara és/vagy intézete, egy olyan IT-központ, mely működtet AI-t, robotikát, start-up programot és mindenekelőtt egy olyan Smart City – Smart Lake okos város- és tógazdálkodási központot, mely kapcsolatot jelenthetne egyetemi-kutatási központok elméleti és abaltoni tógazdálkodási gazdasági egységek gyakorlati tevékenysége között és egy, a fentieket kiszolgáló konferencia-központ. Akár olyan különleges projektek, mint pl. egy az egész megye legalkalmasabb területére kerülő, nagy turisztikai vonzerőt is jelenhető golfklub. A fejlesztés lényegi előnye, hogy olyan magas színvonalon képzett munkaerőt, egyben társadalmi réteget hoz Almádba, akik egyrészt igénylik, másrészt fizetőképes keresletük által folyamatosan fenntartják mindazon egyéb fejlesztési elemet, amelyekről eddig szó volt. Nem beszélve arról, hogy az almádi felnövekvő generációk, miután iskoláikat itt végezték és egyetemi

tanulmányaikat is, akár itt folytatták, magas hozzáadott értéktermelő munkalehetőséget találnak itt, tehát további életüket is itt alapozzák meg. Ami pedig legalább ennyire fontos: családi, rokoni, baráti, végső soron társadalmi kötődéseiket nem veszítik el, fenntartható lesz a társadalmi kohézió: ezek a fiatalok almádiak voltak és almádiak is maradnak. Azt hiszem, ezért mindenképp érdemes dolgozni.

Mi lesz a többi fontos és kedves területtel? Mi lesz Káptalanfüreddel vagy Vörösberénnel? Mi lesz a Köcsi-tó környékével? Mi lesz az olyan emberarcú fejlesztési elemekkel, mint Miklós bácsi egykori borozója az Öreghegyen? Mi lesz nekem is oly kedves egykori Kerekes-lovardával és fogadóval? A legfontosabbnak tűnő külterületeket igyekeztem most sorra venni, de mindennek eljön az ideje. Végül álljon itt, baráti köszönetképpen, azon almádiak neve, akiktől – persze mások mellett – a legtöbbet tanultam arról, mit jelent egy várost szeretni és érte fáradhatatlanul dolgozni: Kerényi László, Balatonalmádi rendszerváltozás utáni első polgármestere, Kovács Piroska-Rózsa és Schildmayer Ferenc, alpolgármesterek, Boros László, képviselő. Őszinte öröm, hogy ezeket a sorokat most nekik ajánlhatom.

Szathmáry Zsolt, építész

a Pannonia Kulturális Központ tervezője

Ha Ön is szeretné megjelentetni városfejlesztési programját az Új Almádi Újságban, juttassa el az anyagot a baujsag@gmail.com címre!

Tájékoztató

A helyi önkormányzati képviselők 2024. évi általános választásán a választás típusa települési egyéni listás választásról települési egyéni választókerületre változik

A BM átadta az Nemzeti Választási Iroda részére a 2023. 09. 01.-jei állapot szerinti lakosságszám adatokat, amelyet az Iroda továbbított a Helyi Választási Iroda Vezetője (HVI) részére. A város lakosság száma tízezer fölé emelkedett, ezért az önkormányzati képviselők és polgármesterek 2024. évi általános választása során 8 egyéni választókerületi, 3 kompenzációs listás mandátum szerezhető meg. A választás típusa egyéni választókerületre változik. A HVI

Vezetője a jogszabályi rendelkezések alapján a Helyi Választási Bizottsággal történt egyeztetést követően 2023. 11. 29.-én hozott határozatával kialakította a 8 települési egyéni választókerületet. Az egyéni választókerületeket úgy kell kialakítani, hogy azok összefüggő területet alkossanak és a központi névjegyzék alapján választásra jogosultak száma megközelítően azonos legyen. Az egyéni választókerület választásra jogosultjainak száma a településen egy egyéni választókerületre jutó választásra jogosultak számtani átlagától legfeljebb tizenöt százalékkal térhet el. A 4/2023. (XI.29.) HVI határozat szerint kialakított választókerületekben az átlagtól való eltérés öt százalék alatti, így a központi névjegyzék alapján

választásra jogosultak száma megközelítően azonos. Az egyéni választókerületek kialakítására figyelemmel szükséges volt módosítani a szavazókörök területi felosztása-, szavazókörök megnevezése-, szavazóhelyiség címe- és választópolgárok száma vonatkozásában a szavazókörökre vonatkozó rendelkezéseket egy külön határozatban annak érdekében, hogy a szavazókör területe ne lépje át az újonnan kialakított önkormányzati választások választókerületi határait, az akadálymentes és megfelelő szavazókör szavazóhelyiség a választókerület területén legyen biztosítható.

A határozatok közzétételre kerültek a Közös Önkormányzati Hivatal hirdetőtábláján, valamint az önkormányzata honlapján.

Turisztikai szezon értékelése



Balatonalmádi város 2023. évi turisztikai szezonja összességében kiemelkedően teljesített. Az elmúlt 20 év adatait összevetve jó eséllyel mondható, hogy az elmúlt 20 év legmagasabb adóköteles vendégéjszaka-forgalmát produkálja a város idén.

A város turistaforgalma a szálláshelyeken nőtt, a strandokon valamelyest csökkent, a rendezvények és támogatások perspektívájában a Veszprém-Balaton 2023 Európa Kulturális Főváros programnak köszönhetően kivételesen mondható a nyári szezon. A városi szervezésű jelentősebb rendezvények mintegy 40 ezer látogatót vonzottak idén. 2023. év második felétől ismét Balatonalmádi városa üzemelteti a vörösberényi jezsuita Kolostort kertjével és a Kerényi Imre Kult-Magtárat. Ezen felül a Városházán elkezdődött a turisztikai aktivitás felmérése és a hosszabb távú turizmusfejlesztési stratégia előkészítése.

A vendégforgalom alakulása tekintetében fontos kiemelni, hogy az adóköteles vendégéjszaka-szám 2022 hasonló időszakához képest 25%-kal nőtt. Az

összes vendégéjszaka-szám mintegy egynegyede volt adómentes, ami azt jelenti, hogy sok gyermekekkel érkező vendége volt a városnak idén nyáron.

Strandok forgalma tekintetében elmondható: a 2022. évhez viszonyítva a bevételek összességében majdnem 20%-kal nőttek. A jegyértékesítés bevétele az áremelésnek köszönhetően nőtt, viszont az eladott jegyek száma kis mértékben csökkent. Ez részben magyarázható egyes jegy- és bérlettipusok megszűnésével, továbbá a kedvezőtlen nyári időjárással, de a háttérét részletesen vizsgálni fogja a Városháza.

A Balatoni Hajózási Zrt. tájékoztatója alapján Balatonalmádból elérhető volt Siófok, Alsóörs, Balatonfüred és Tihany. Összességében elmondható, hogy május vége és szeptember 10. között a sétahajózás és a települések közötti járatok esetében kevesebb hajóindulás mellett nőtt az utasok száma.

A MÁV Zrt. tájékoztatása kifejezetten a nyári hónapokra koncentrált. Az érintett időszak vasúti forgalmára vonatkozó beszámolójuk

tartalmazza a Balatonalmádi viszonylatában megforduló utasok számát, az értékesített jegyek mennyiségét értékesítési csatornánként és kedvezménytípusonként, továbbá a 10 legnépszerűbb (TOP10) utazási viszonylatot (balatonalmádi indulással vagy érkezéssel). Míg tavaly 2021-hez képest közel 45%-os növekedésről számolt be a MÁV Zrt., addig a 2023-as számok alapján az utasok száma mintegy 20%-kal csökkent az előző évhez képest. Nagyjából a felére csökkent a Balatonalmádból Alsóörs, Csupak, Balatonfüred és Balatonfűzfő irányába vásárolt jegyek száma, amely arra enged következtetni, hogy inkább városunkban maradtak a turisták, itt vettek részt programokon.

Balatonalmádi város közbiztonságának biztosításában idén is komoly szerepet játszott a Balatonalmádi Rendőrkapitányság és a Balatonalmádi Polgári Egyesület. A 2023. évi turisztikai időszakban Balatonalmádban sikerült a szélsőségektől mentes bűnügyi, közbiztonsági viszonyokat megőrizni, fenntartani. Az elvégzett kockázatelemzés alapján Balatonalmádi város Veszprém vármegye egyik legbiztonságosabb és legélhetőbb városa volt az elmúlt időszakban.

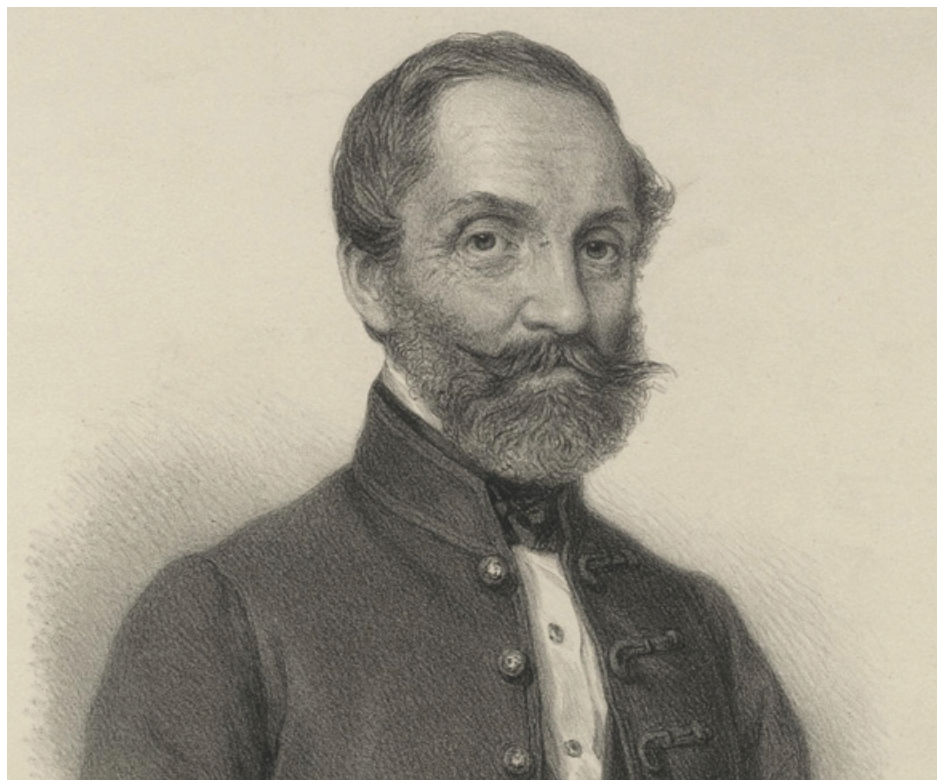
A nyári időszakban motoros, kerékpáros, ill. lovas szolgálatot is biztosított a kapitányság, továbbá 3 fő tolmács német és angol nyelven segítette a munkát. Idén is információs pontok működtek Balatonalmádban, több nyelvű tájékoztatókkal: Tourinform iroda, Pannónia Kulturális Központban, ahol idegenforgalmi Mini Centrum is működött.

A turisztikai időszakhoz kapcsolódó bűncselekmények, jogsértések jelentős csökkenése mutatható ki: mindössze 2 alkalommal történt strandi lopás, ill. közterületi bűncselekmény (garázdaság). Az ittas járművezetések száma (43 eset) azonban továbbra is magas, 15%-kal nőtt az előző évhez képest. Az eddig eltelt időszakban egyetlen járművet sem tulajdonítottak el Balatonalmádi Rendőrkapitányság területéről.

Forrás: Balatonalmádi Város Önkormányzatának tájékoztatója a 2023. évi turisztikai szezonról



„Értelemmel ’s tudománnyal” A Fábián Gábor Kör



Fábián Gábor portréja. Barabás Miklós litográfiája. Forrás: Magyar Nemzeti Múzeum

Kevésbé köztudott, hogy Fábian Gábor, a 19. század egyik legkiválóbb műfordítója, a reformkori polgárosodási törekvések aktív előmozdítója, Vörösbérenyben született 1795-ben. Édesapja a természettudósként is számon tartott Fábian József, aki 1798 és 1808 között volt a bérenyi református gyülekezet lelkésze.

Bár Fábian Gábor számos területen maradandót alkotott, munkássága mostanáig félárnyékban maradt. Mégis, életműve csiszolatlan gyémántként is átragyog az évszázados feledésen. Kisfaludy Károly, Czuczor Gergely, Vörösmarty Mihály, Fáy András és Vitkovits Mihály barátja a jogász pályát választotta, de műfordítóként egész életében hű maradt az irodalomhoz. 1832-ben Ossian fordításáért a Magyar Tudományos Akadémia levelező, majd 1835-ben rendes tagjául választotta. Nevéhez fűződik az aradi kaszinó megalapítása 1833-ban. A reformkor politikai vitáiban óriási jelentőséggel bírt, hogy négy évvel megjelenését követően franciából lefordította Alexis de Tocqueville: *A' democratia Amerikában* című, közel ezer oldalas könyvét. A modern

demokratikus állam működésének első, s mindmáig legtöbbet hivatkozott művének magyar nyelvre ültetésével tevőlegesen hozzájárult a polgári átalakulás sikeréhez. Az 1848. évi népképviselői választáson a világosi választókerületből jutott az országgyűlésbe. A szabadságharc leverését követően bujkálni kényszerült, majd 1854-ig lakhelyén, Aradon internálták. Ez időtől kezdve teljesen a klasszikusok fordításának élt, neki köszönhető, hogy – többek között – Cato, Horatius, Ovidius, Cicero számos munkája magyarul is napvilágot láthatott. 1877-ben hunyt el. Megbecsültségét jelzi, hogy Aradon 1881-ben az utcát, ahol lakott, Fábian utcának nevezték át.

Fábian Gábor ügyvédként, műfordítóként, politikusként mindig a közösség érdekében tevékenykedett, legyen szó lakhelyéről vagy a magyar nemzeti kultúráról. Olyan örökséget hagyott hátra, amelyre nemcsak büszkék lehetünk, de amelynek ápolása kötelességünk, és amit irányítóként is használhatunk. Balatonalmádit polgári és az idelátogatók azért szeretik, mert mindmáig sikerült megmaradnia

emberléptékű, természetközeli, hagyományait tudatosan felvállaló városkának. Fábian Gábor alakja azt példázza, hogy ahhoz, hogy Almádi megőrizhesse jelenlegi karakterét, ki kell állnunk a településünket mindaddig megtartó értékek mellett. Úgy véljük, Balatonalmádi olyan korszakát éli, amikor nagy szükség van a település és a Balaton értékeit megvédő, élıhetőségét megtartó összefogásra. Polgári-konzervatív szemléletünk ezért nem pártpolitikai kötődést jelent, hanem fellépést a település fenntartható jövőjét – elsősorban demográfiai és ökológiai értelemben – veszélyeztető tendenciák ellen, egyúttal kiállást értékeink – kiváltképp a család és egyházaink –mellett. Fontosnak tartjuk ezért, hogy tevőlegesen részt vegyünk a helyi közügyekről való felelısségteljes gondolkodás formálásában. E célból havi rendszerességgű közéleti témájú előadásokat és beszélgetéseket szervezünk.

*A Fábian Gábor
Kör alapítói nevében
Horváth Gergely Krisztián*



fotó: Dér András

Fájdalommal búcsúzunk Schulteisz Lászlótól, újságunk lelkes barátjától, városgazdától és strandgondnoktól. Az ÉDÁSZ kirendeltség vezetője, öt szakma ezermestere és a Balatonalmádi Természetjárók Szövetségének elnökeként letette névjegyét a Balaton-felvidék minden fontosabb turista útvonalának felújításával.

Pálosok nálunk?

Több mint harminc éve, pontosabban 1992. januárjában kezdtem közölni ugyanebben az újságban a *Pálosok Balatonalmádiban?* című cikksorozatokat, amelyet még két rész követett. Nem véletlenül tettem kérdőjelet a cím után, ugyanis többen kételkedtek bármiféle szerzetesrend itteni jelenlétében. A jezsuiták és a ferencesek jelenléte közismert, de a pálosok, mégis hol építhettek templomot a XIV. században? Ne csodálkozzunk ezen olyan nagyon, mivel a Magyar Nagylexikon tévesen írta a városunkról, hogy benccs apátságát az Atyusz nemzetség alapította és hiteleshelyi tevékenységet folytatott a XII. századtól. Nos, a XX. század végén megint összekeverték Almádit Almáddal, amelynek romjait mostanában tárja fel Hangodi László főmúzeológus barátom és szorgos csapata Monostorapáti határában.

Háromrészes cikksorozatoma akkor semmiféle cáfolat nem érkezett, de még hümmögés sem. Egyedül egykori szerkesztőtársam s atyai jóbarátom, Schildmayer Frici bátyám mondogatta, hogy akkor győzöm meg teljesen, ha egy követ vagy egy téglát felmutatok, és akkor még azt is megengedi, hogy feldughassam neki. Mondanom sem kell, hogy duplázott erővel estem neki a keresésnek. Közben azért megint megerősített engem egy tudós középkori régész, Dr. Rainer Pál, aki szintén történelmi tényként írt az Szent Kereszt remeték kisberényi templomáról. Tanulmányában megerősítette Vörösberény

történetírójának, a veszprémi püspöki könyvtárosnak, Horváth Józsefnek 1979-ben tett megállapításait a pálos rend XIV. századi kisberényi megpróbáltatásáról. Akkor csak egyetlen oklevél volt a bizonyíték.

Furcsa egybeesése az eseményeknek, hogy most, amikor három évtized múltán újra fellángolt az érdeklődés az eltűnt kisberényi templom története iránt, akkor két kutató rábukkant egy eddig szintén ismeretlen pálos kolostorra Taliándörögd határában. A két Veszprém vármegyei önkéntes Sütő Krisztián és Kaszás Zsolt fedezett fel egy XIX. századi térképet, ame-



A pirossal jelölt helységeket rabolta ki Essegvári Lőrinte fia Tamás mester; a feketével jelezettek pedig az ismertebb pálos templomok a Balaton-felvidéken.

lyen szerepel a „*Rudera St. Helena*” felirat, ami magyarra Szent Ilona romok szavakkal fordítható. Ők azonosították a XIII. században említett „*Insula Pilup Sanctae Helenae*” pálos remeteséggel, ami több nemzedéknek okozott már fejtörést. Ők viszont a Magyar Nemzeti Múzeum régészével, Papp Zsolttal vették fel a kapcsolatot és rövidesen középkori szegeket, valamint egy kettétört gótikus kulcsot találtak a földben. Ezek után a szakemberek földradar és drón bevetésével megtalálták a 70 centiméter magas falak és a kerítés nyomát is, valamint rájöttek arra, hogy miért nevezték szigetnek. Nos, egy kis patak, - neve

Ilonakúti árok - szeszélyes kanyarulata alakította ki a szigetet. Egy másik helynév is fennmaradt, mert a területet *Barátfa-tetőnek* nevezik.

Menjünk vissza mi is a múltba, ami alig 705 év, ami jónéhány emberöltőnyi idő. Arany János szerint 60 év [mert neki így rémlett fel Toldi Miklós képe], de a mai történészek egy generáció-váltást fogadtak el egy korszaknak, azaz amennyi idő alatt felnő egy új nemzedék. Ez pedig 25-35 év. Az egyszerűség kedvéért most 35 évvel számolok, így aztán 20 nemzedékkel ezelőtti korszakról beszélünk. Károly Róbert kénytelen a hatalmaskodó tar-

tományurak ellen küzdeni és 1317-re sikerül csak az ország nagy részét uralma alá vonni. Sajnos nem az ország egészét, mert kisebb-nagyobb hatalmaskodások még több helyen előfordulnak. Ezt a kaotikus állapotot használja ki Essegvári Lőrinte fia Tamás mester, aki a mai Bánd területén épített

várából ki-kiruccanva rabolja végig a veszprémi káptalan birtokait. Nemesvámos, Papkeszi és Szárberény után Kisberény és Alsóörs káptalani jobbágyainak minden valamirevaló értékét még a templomokba betörve is elviszi, amelyet ott őriztek, sőt le is vetköztette őket. Tette mindezt télvíz idején, azaz 1318. február 14-én! Ezek a szerény értékeken túl persze elvitte a templomok kelyheit, ékkövekkel díszített keresztjeit és százados miseruháit is. Érdekes összefüggésre derül fény, ha rablási helyszíneket vesszük szemügyre, mert ezek túlnyomó része káptalani birtokokon történt, a kisebb része pedig az apácák tulajdona

volt. Hadakozott ugyanis az Essegvári család minden tagja a püspökkel és a káptalannal, pereskedett az apácákkal. Végeredményben sohasem ők győztek, ezért nyúltak más eszközökhöz. Nem vígasztal bennünket sem és a korabeli áldozatok az a tény, hogy Tamás mester végeredményben apja meghurcolását bosszulta meg, illetve beszédte azt a korábbi járandóságot, amelyet tized formájában a püspök és a káptalan kapott meg az ispán helyett. Fontosabb talán az a tény, hogy rablások nyomán jutunk el olyan adatokhoz, amelyeket semmilyen más oklevél nem említ. Köztük is a legfontosabb kisberényi Szent Kereszt Remeték temploma. Adatok állnak rendelkezésre viszont a pálosok korai templomairól és kolostorairól, amelyeket a Pilisben és a Mecsekben kezdtek építeni, majd az 1250-től kezdve egyesített Boldog Özséb esztergomi kanonok. Az egyetlen magyar alapítású remeterevendház hamarosan olyan népszerűsége telt szert, hogy a Balaton-felvidéken is gomba módra szaporodtak el domboz vidékeken, források közelében minden formális alapítás nélkül, de a földesúr tudtával. Tudott tehát róluk a veszprémi püspök, a káptalan és az apácák is, de valami rendet szerettek volna vinni. A pápa felkérésére Pál veszprémi püspöknek kellett megvizsgálni 1263-ban a remeték anyagi ellátását, építkezéseik biztonságát és helyszíneit is. Amennyiben minden rendben talált, akkor engedélyezhette nekik az ágostonos regulák követését. Nos, ebben a püspöki vizitációról beszámoló oklevélben minden valamirevaló balaton-felvidéki monostor szerepelt, de nem találkozunk Kisberény nevével. Szerepel viszont Szent Ilona, melyet éppen ebben az évben fedeztek fel lelkes kutatók Taliándörögd mellett. Ismert volt a tálodi kolostor is Pula mellett, a kőkuti kolostort mi kékkutinak vagy inkább salgföldinek nevezzük. Az uzsaszentléleki, badacsonyi, vállusi és örvényeshegyi helyszíneket éppen mostanában faggatják felkészült szakemberek. Folytatása következik, s nagyon remélem, hogy a közeljövőben Kisberény is sorra kerülhet.

Czuczor Sándor

GRÁFIK Imre: Az elbontott – egykori Kuckó – cukrászda emlékére

Balatonalmádi lokálpatrióta polgárai, de a városba látogatók, nyaralók egyaránt aggódva figyelik a belváros alakulását. 2022-ben több médiumban is megjelent a hír, miszerint: „Balatonalmádiban nagy felháborodást váltott ki, hogy a Balaton-parti üdülőváros központi terén, a nyaralók és az almádi lakosok körében is közkedvelt szökőkút szomszédságában lebontásra ítélték az egykor szebb napokat látott kultikus Kuckó éttermet” - (valójában az egykori cukrászda épületét).



Az átalakított Kuckó cukrászda már, mint Kuckó étterem

Schildmayer Ferenc Almádi „mindentudó” helytörténésztől tudjuk, hogy „Mayer János budapesti cukrász Balatonalmádiban az 1930-as évek elején fióküzletet nyitott. A Mayer cukrászda volt annak idején Almádiban 'A Cukrászda' egészen az államosításig. Később kapta a Kuckó cukrászda nevet.” (Schildmayer Ferenc: Almádi cukrászdaokról. *Új Almádi Újság* 2012. április 3. oldal)



Az ősök sírfelirata a Szent Imre templom sírkertjében

Mayer János lányát Grundtner Lajos vette feleségül, aki Budapesten a Lónyay utcában üzemeltetett cukrászdát, illetve éveken át nyaranta Balatonalmádi Káptalanfüred településrészén fagylaltozót. A Grundtner szülők és a két fiú (György és Gábor) Budapest mellett Balatonalmádiban is otthonosan érezték magukat, mondhatnánk Almádi polgárainak is tekintették magukat. Erről, Dr. Grundtner György ügyvédrel elhunytával megemlékeztem (Gráfik Imre: Elhunyt Dr. Grundtner György. *Új Almádi Újság* 2022. április 9. oldal)



A Kuckó cukrászda 1965-ben készült fényképen.

Ez alkalommal, a már elbontott Kuckó cukrászdára emlékezve, Gárday Grundtner Gábor, a Magyar Állami Operaház magánénekese – még 2020 júliusában írt - versét közöljük, a féltő aggodalom jegyében:

A jegenyé

*Szeretem a jegenyét,
Magasba törő ágainak
Zizegő halk nesztét.
Gyermekkori álmaink
Égbetörő vágyát,
Nagyapám ültette fák
Sorakozó vigyázzba állását.
Vajon meddig élnek még
Az Almádii jegenyék?
Hirdetve drága Balatonunk
Igaz szeretetét.*

Havas ösvényeken...

Soraimat Kónya Ádámnak, egy magyar olimpikonnak, egy Almádi srácnak ajánlom, aki eddigi eredményeivel is bizonyította, hogy jó barátja a zord téli időszaknak az extrém időjárási körülményeknek, s az ezzel járó kihívásoknak, választott sportjában, a sífutásban. Ádám találkozását a téli sportok e nagyszerű szakágával, többször és többen megírták. Videóból, nyilatkozatokból részletes betekintést kaptunk a sífutás küzdelmes, embert próbáló hétköznapjaiból. Ismerve a család biztosította kiegyensúlyozott hátteret nyilvánvaló, hogy a külhoni tanulmányok és a sport egy mentálisan és fizikálisan jól felkészült embert talál az élvonalban.

Régi adósságom, hogy a valamikori Almádi telekről, az akkori ifjúság téli sportok iránti szeretetéről, a lehetőségekről papírra vessek néhány gondolatot. Úgy gondolom, hogy a párizsi olimpia előtt színesebbé, az otthon melegét felidéző emlékekkel még keményebbé tehetem e fiatal-

ember heroikus edzéseit, küzdelmeit saját határaival és az elemekkel. Embert próbáló magányos vívódásaiban, készülve az olimpiára, meríthet az ő korát megelőző itthoni emberek „nagy teleket” megélt mindennapjaiból. Kemény telek voltak. Csikorgó fagyok és igazi nagy havazások. Azok az évek, még tudtak garantálni közel egy hónapos korcsolyázható jeget a tavon. Aki emlékezik az almádi jégvermekre, az tudja, hogy hamar megteltek 30-50 cm vastag jégtömbökkel. Talán sokan nem is gondolták, hogy a téli balatoni élet korántsem volt oly csendes, ahogyan azt a fővárosban hitték. Aratták a nádat, vágták a jeget, nem volt ritka vendég a mínusz húsz az 50-60-as években. Nem sok meghittebb és szebb dolog volt a világon, mint amikor gyalog, félméteres hóban, gyenge világítás alatt siettünk a karácsonyi éjféli misére. Karácsonyok! A gyerekek

álmainak beteljesülése, az ajándékozások öröme! A téli szünet az iskolákban, amikor lehetővé vált az új korcsolya, vagy a síléc kipróbálása. Sokan összenéznek kérdőn: síelni? De hol? Itt nincsenek hegyek és gleccserek és mégis... Estébe nyúló, szánkózások, hógolyócsaták, kísérletek a sílécen, mindez sok-sok kacagással és jóleső fáradtsággal vegyítve. A sufnikban, a sejtelmes pincék mélyén mindig fel-



lelhető volt egy-egy régi katonai síléc, vagy csavarozható korcsolya, igazi kincs! Vasárnap sílécen tovasikló emberekkel találkoztunk Almádi havas utcáin. Sok esetben egész családok keltek útra a Pinkóczi temetőn túlra, a Vödörvölgy irányába. Kemenesék, Zsédényiek, Moldoványiek és sokan mások. A Sárkutai állomás alatt, erdei csapáson, havas ösvényeken tapostuk a havat a „Cser” néven jegyzett apró település felé. A szinte mesébe illő kis mézeskalács házikók alig látszottak ki a nagy hóból. Csak a kémények füstje jelezte az életet. Távolban már feltűntek a havas dombok. A lesiklók örömeire, néha csodaszámba ment az apró kis fekete vonat, mely szikraesőt ontva meseországba varázsolta a téli tájat. Vörösberényben siegyletet alapított Bucsy Balázs tanár úr, edzője a lengyel származású Maxi bácsi volt. Eplényt már a 60-as években

diákcsoportok látogatták, ahogyan Bakonybél is. Sűrűn láttam a füredi állomáson Lukács Lacit, a ma is nyomon követhető nyugdíjas síoktatót, vagy a gimnázium testnevelő tanárát, Patinszky Andrást, Bandi bá'-t sízó diákok körében a győri vonatra várva. Megtalálható volt a pályákon a zirci Pongrácz Tibor barátom is, aki Németországban életvitelszerűen oktatta a sízést, de erős kötődése volt Almá-

díhoz is. Azokon az óriási síbulikon szép sikereket ért el az almádi Kovács Elemér, Putyi ördögi lesiklótudásával. Így élünk akkor mi, akik rajongásig szerettük a sízést és korcsolyázást.

Nem vagyok biztos abban, hogy a net és az okos telefonok világában át lehet-e érezni az akkori világ téli sportok iránti szeretetét, a sportközösségek, bulik összetartó erejét. A Vödörvölgy ma is megvan, még mindig onnan fúj be a szél a városba, ahol nagyszüleid is velünk együtt taposták a friss porhavat. A Sárkuta felől érkező hűvös légáramlatot szívta magába Galambos Pál, vitorlázó (EB 6., az ő sílécseit örököltem), Wossala György

többszörös magyar bajnok, szenior világbajnok, a földkerülő Kopár István, az olimpikon és világbajnok Vadnai testvérek. Te is magadban hordod e mikroklimának elemi részecskéit, a természet szeretetét, a kihívásokhoz az „erőt”. Ez a közeg vigyázta lépteidet gyermekként, s ez a kis korrajz kísérjen utadon egy tudatos, célratörő ragyogó sportemberként. Az otthonod, az élettér, ami mindig visszavár, azt sugallja, hogy bármit elérhetsz, mert megdolgoztál érte, elismerésre méltóan kitartó vagy! Nézd a megsárgult fotót, tudd, hogy ezek az almádi srácok is itt éltek, vagy élnek, ahol te is járod az utad. Ők is veled lesznek, érezd, hogy nem leszel egyedül! A város egy emberként szorít majd neked, érted! Sok sikert kívánunk, Balatonalmádi büszke lesz rád! Az Isten legyen veled, hajrá Kónya Ádám!

Szabó Zoltán

Magyar nyelv napi programok Balatonalmádiban

„Egyetlen hazánk van: ez a magyar nyelv.” Ezzel a Kányádi Sándor idézettel zárta köszöntő beszédét a magyar nyelv napi megemlékezésen Juhász Anna irodalmár, kulturális menedzser november 13-án a Petőfi szobornál. A 200 éve született Petőfi Sándor szobránál közel száz gyermek hangján szólalt meg a költő Itt van az ősz, itt van újra című verse. Az 5. osztályosokat Juhász Anna, Juhász Ferenc költő lánya többek között arra biztatta, hogy legyenek olyan bátrak, mint Petőfi Sándor volt, és merjenek tenni a céljaikért. Török Máté, a Misztrál zenekar frontembere három megzenésített Petőfi verset énekelt a fiataloknak.

A Magyar Országgyűlés 2011-ben nyilvánította a magyar nyelv napjává november 13-át, annak emlékére, hogy 1844-ben ezen a napon fogadták el azt a törvényt, ami a magyar nyelvet államnyelvvé nyilvánította. Balatonalmádiban először szervezett a Pannónia az iskolásoknak magyar nyelv napi programokat. A közös versmondáson túl a Györgyi Dénes



Általános Iskola és Vörösberényi Általános Iskola 5. osztályos diákjai magyar nyelvvel kapcsolatos játékos feladatokat oldottak meg tízfős csoportokban a Pannónia Kulturális Központban. A Magyar-Angol Tannyelvű Gimnázium 10. osztályos diákjainak rendhagyó irodalomórát tartott Juhász Anna mellett Szirtes Edina Mókus

zenész. A gimnázium könyvtárában összegyűlt diákok a művészet, és az irodalom erejéről hallhattak gondolatokat, és arról, hogy a költők képesek megfogalmazni olyan ismerős érzéseket, amelyek a tinédzserek lelkében vannak.

PKKK



November végén rendezték a Vörösberényi Polgári Olvasókör hagyományos rajzpályázatának kiállításával egybekötött eredményhirdetését a Vörösberényi Kultúrházban. A Vörösberényi Általános Iskola tanulói által készített pályaműveket Ecker Szonja, Berki Bálint, Fábíán László és Jáger István zsűrizték. A Kósa György Zenei AMI növendékei kis koncertjükkel ünnepivé varázsolták az alkalmat. Gratulálunk a díjazottaknak és köszönjük a szervezést.

Fotó: Dér András

Donát Tamás és Kovács Attila – legjobbak a legjobbak között!



A Demján Sándor által létrehozott Prima Primissima díj célja, hogy a kiemelkedő teljesítményt nyújtók példaképekké váljanak, tevékenységüket ország-világ megismerje. Veszprém-ben 18. alkalommal rendezték meg a programot, ezúttal a Pannon Egyetem aulájában. A Veszprém vármegyei Prima díjazottak között idén is két ba-

latonalmádi lakos szerepelt: a magyar ismeretterjesztés és média kategóriában Donát Tamás újságíró és a magyar zeneművészet kategóriában Kovács Attila zongorista, zeneszerző. Gratulálunk az elismeréshez!

Forrás: veszpremkukac.hu

Fotó: S. Bonnyai Eszter / veszpremkukac.hu

Betyárok Almádiban

Almádiban a krónikák szerint nem egyszer megfordultak a betyárok, hiszen erről egy alkalommal Eötvös Károly, a Balaton nagy krónikása is megemlékezik „Utazás a Balaton körül” című művében. E műben Almádi-pusztán lévő alsó csárdában, azaz a Torgyöpi csárdában történt esetet írja meg. A híres-nevezetes Pinkóczi csárda is fedelet adott a portyázó betyároknak. Ezen csárda falán található feliratot éppen Eötvös Károly írta: „A Pinkóczi csárda ajtaja sarkig tárva, belsejét a betyár is járja.” A Pinkóczi hegy egyik legrégebbi hajlékában töltött napjait Cseresznyés Ferdinánd, 1848-as honvédkapitány feleségével. Egy alkalommal Cseresznyésné és belső alkalmazottja, Tamási Marcsa, Tamási József, a nagy népszínmű-énekes testvérhúga készülődtek a lefekvéshez. Csúnya, szeles, késő őszi este, a külső ajtón kopogás hallatszik. Ki az? - kérdik belülről. – *Patkó meg a bandája* – így a kemény válasz kívülről. Ellenállásra gondolni sem lehetett és ajtót nyitottak. Az ajtóban Patkó állt, mögötte 4 legénye. – *Jó estét kívánok, tekintetes asszony!* – *Maguknak is.* – így a remegő válasz. Patkó folytatta: - *Egy kis birkahúst hoztunk, ha szívesen lennének egy kis pörköltet csinálni belőle.* – *Kerüljenek beljebb!* A betyárok beléptek, mindnyájan szép jó estét kívánva köszöntek. A két asszony nekilátott a főzés előkészítésének, krumplit pucoltak, hagymást pirítottak, a húst megmosták, feldarabolták. Patkó ismét megszólalt: - *Egy jó szege kenyeret hoztunk magunkkal, de szomjasak is vagyunk.* A háziasszony vette a pincekulcsot. - *Jöjjön veled, Patkó, a pincébe.* – szökött – *hozza azt a nagy kocsilámpát!* Lementek a pincébe. A háziasszony újra megszökölt: - *Arra kérem, Patkó, a lepecsételt hordókhöz ne nyúljanak, azok a bor már el vannak adva.* A betyár illedelmesen bólintott. – *Melyikből vehetek, tekintetes asszony?* – *Ott, az a megkezdett hordó, abból szíjon, annyit, amennyi gondolja, hogy elég lesz maguknak.* Patkó megtöltött két jó korsót újbórral, aztán felmentek a pincéből,



Telepy Károly: *Alkonyat az Almádi parton* • A kép forrása: <https://www.hung-art.hu/>

a csapóajtót lezárta a háziasszony. Közben a Marcsa megterített és lassan elkészült a vacsora. A két asszonyt is helytel kínálta a betyár. A többiek illedelmesen csendben hallgattak, csak Patkó beszélt. Ahogy fogyott a bor, halkán nótázni kezdtek, majd úgy 11 óra felé illedelmesen elköszöntek. Megköszönték a bort meg a szíves látást. Semmihez hozzá nem nyúltak. Mikor Tamási Marcsa becsukta az ajtót, még hallotta, hogy az egyik betyár így szólt a vezérnek: - *Bezörgetek öreganyámhoz, itt lakik a sárkuti dülöben!* Nagyon sóhajtott a két asszony és lassan a jól megérdemelt nyugovóra tértek. A portyázó betyárok emlékét őrzi még ma is élő, kedves kis dal:
*A sárkuti patak partján születtem,
 Pacsirta sírt altatódal fölöttem,
 Kis pacsirta, dalos madár, öreglegény,
 Elmúlt a nyár.*

Cseresznyés Ferdinánd volt 48-as honvédkapitány honvédbajtársa a világhírű tájképfestő Telepy Károly. A bajtársával töltött idő alatt több képet festett Almádi tájairól. Egy kép az almádi Öreghegy egy pincés részét ábrázolja. Ez a festmény a debreceni Déry Múzeum képtárának egyik patinás ékessége. Ugyanis a festmény az ajándékozás folytán a debreceni Pongrácz család birtokába került. A Pongrácz család nyaralója a mai Jókai út és Petőfi út sarkán épült, valamint a Pongrácz Panzió, amely ma átépítve Almádi belvárosában található társasház formájában. Sajnos 1907 júliusában a Cseresznyés házat villámcsapás

érte, leégett, s a fent említett festőművész képei közül ez az egy kép menekült meg.

A betyár históriáját Cseresznyés József, pinkóczi lakostól kaptam, 1974-ben. Jóska bácsi Véghely Dezső alispán unokája volt. Még egy érdekesség: az almádi Honismereti Szakkör elnöke, Horváth József, vörösberényi kanonok, plébános 1983. március 16-án kapott egy feljegyzést, amely Somogy megyéből érkezett. Feljegyzés, mint forrás: Belső Somogy – 1926. szeptember 19. (vasárnap) VI. évfolyam 38. szám., Hírek c. rovatban ez olvasható: „Megtalálták a régi bakonyi betyárok búvóhelyét. Balatonalmádi határában, az Öreghegyen robbantásokat végeztetett kőbányájában Hudec Hugó szőlőbirtokos és ekkor az egyik sziklafalban hatalmas üreg tűnt elő. A robbantók kötélen leereszkedtek, melyről kiderült, hogy Sobri Jóska és a régi híres bakonyi betyárok búvóhelye volt. A haramia-tanyán, ahol a pandurok elől menekült betyárok teljes biztonságban érezték magukat, kőből faragott asztalt, lócákat, palackokat, összetört bilincseket találtak a kőfejtő munkások. A talált tárgyakat a Bűnügyi Múzeumba, Pestre szállítják.” Sajnos, a fent említett feljegyzésre Horváth József, a Honismereti Szakkör vezetője betegsége miatt már nem tudott reagálni, ugyanis 1983-ban meghalt. Remélem, e pár sorral nem untattam az olvasót.

Kovács István, a Honismereti Szakkör elnöke, helytörténeti kutató

Megemlékezés Lencse Sándorról!



2023. november 07. én a Vörösberényi Nyugdíjas Klub néhai elnökének Lencse Sándornak születésének 85. évfordulójára a Hullámzó Balaton Néptáncsoport megemlékezést szervezett. Meghitt, szeretetteljes megemlékezés volt. A megemlékezésen részt vettek a város vezetői, Polgármester Úr, Alpolgármester Urak, Civil szervezetek vezetői és tagjai, családtagok, klub fogadott unokája, volt klubtagok és jelenlegi tagok, barátok, közeli ismerősök.

A megemlékezés kezdetén a Hullámzó Balaton Néptáncsoport vezetője, Veleginé Pavelka Gizella kérte, hogy egy perces néma felállással és mécses gyújtásával emlékezzünk meg a Vörösberényi Nyugdíjas Klub elhunyt tagjairól. Megemlékezésében méltatta Lencse Sándor példaértékű munkásságát. Sanyibácsi mindig jókedvű volt, hitt a közösség erejében.

Fabó Péter Polgármester Úr is elismerte Lencse Sándor érdemeit és

elismeréssel beszélt munkásságáról. Utána fotóösszeállításon ismerhettük meg Lencse Sándor családját és barátait. A Hullámzó Balaton Néptáncsoport tagja Legény Miklós ismertette Lencse Sándor életútját. Pató Bálint a Klub fogadott unokája nagy tisztelettel és szeretettel beszélt Sanyi bácsihoz fűződő emlékeiről. Videó összeállításban elevenítettük fel a Sanyi bácsi által szervezett programokat és kirándulásokat.

Befejezésül megemlékeztek Lencse Sándorról családtagjai és barátai, fia Lencse Zsolt, unokája Lencse Luca, unokahúga Lencse Editke és a család barátja Gyarmatiné Nórika. A felidézett emlékektől és szerettük elvesztésétől meghatottan, el-el csukló hanggon emlékeztek meg szerettükről.

Köszönjük mindenkinek, aki megtisztelte Lencse Sándort és időt szakítottak, eljöttek a Megemlékezésre.

Veleginé Pavelka Gizella

ElmeRengéseim

Félek a karácsonytól...

Kereszténységünk-keresztényiségünk legmeghittebb ünnepe közeleg, s ilyen tájt illik is az ElmeRengésen tompítani a megszokott éleket.

Ady Karácsonyi regéje ad ihletet (kiváltképp Szabó Gyula előadásában), Dickens Karácsonyi éneke pedig ott lebeg gyarló, a mindennapok bűneit elkövető énem előtt. Igyekszem a megbocsátás pillanatai felé araszolni félénken, csaknem gyáván, hisz' ki ne tenné ezt, amikor a karácsonyfa alatt áll, s felmutatja sokáig gúzsba kötött lelkét az Úrnak, csakhogy... ..csakhogy hűrként feszül bennem szégyen és félelem, amiért csak Krisztus születésének eljövetele idején vagyok – leszek, lehetek? – erre képes.

Félek a karácsonytól, mert az előző évben tett fogadalmaim nem valósultak meg, csak feliben-harmadában. Félek, pedig tudom, Jézusunk napja nem az elszámoltatás napja, de tudva tudjuk, az bármikor bekövetkezhet. Árnýékolja be ez az ünnepet? Dickens főszereplőjének, Scrooge-nak elszálltak eme felhői, vajon nekem (nekünk?) is megadatik ezen kegy? Afölött reng elmém, vajon farizeus lettem-é sok-sok ezer, millió embertársammal, s berendezkedve a képmutatás eszköztárával egyszerűen túlteszem magam a nagylelkűnek tűnő megbocsátással, avagy lelke szennyesét tisztára mosom, s az elkövetkező egy esztendőben úgy is fogom hagyni... ..esendő lévén csak azt érzem 2023 adventjén, hogy az Úr újabb esélyt ad, s megbocsájtó kegyelmével úgy küld előre meg nem mérhető pályaszakaszomra, hogy felold, de intó ujja mindörökké elmém előtt lebeg...

Zatkalik András



December az ünnepek, a meghitt családi légkör hónapja, ám a bűnözők ilyenkor sem pihennek!

Vigyázzunk a szereteteinkre, magunkra és az értékeinkre!

Segítsünk a bajba jutottakon! Ne hagyjuk az utcán, illetve alig fűtött ingatlanokban kihúlni embertársainkat! Ha ilyen veszélyben lévő személyt lát, hívja a rendőrséget, vagy a segítő szolgálatokat!

Rendőrség és Mentőszolgálat: 112; Máltai Szeretetszolgálat Balatonalmádi csoportja: +36-30/255-6086; Nagy-családosok Balatonalmádi Egyesülete: +36-70/395-8220; Átmeneti szállással, éjjeli menedékhellyel, nappali me-

legedővel, továbbá utcai szociális munkával kapcsolatban hívható a Magyar Vöröskereszt Várpalota Térségi Összevont Szociális Intézménye: +36 88 474 134.

Gondos Panni Család- és Gyermekejélési Központ és Szociális Szolgálat: +36 88 542 55;

Az évvégi nagy bevásárlásokat nem érdemes halogatni, mert a zsúfolt tömegekben az alkalmi zsebtolvajok is megjelenhetnek.

Persze az online térben történő eladások – vásárlások is rejtenek veszélyeket, amikre a családok specializálódtak.

Gondoljuk át a vásárlásokat, mielőtt fizetünk!

A sérelmeket ne a gyermekeken, a nőkn és az idősebbeken toroljuk meg! Jobb megoldások is vannak! Például a testezés a feszültség levezetésében, és a többlet kalóriabevitel ledolgozásában is segíthet.

Készítsük fel járműveinket a téli közlekedésre!

Ne csak lássunk, látszódjunk is!

Egy baleset helyszínének feltűnőbbé tételére egy kerékpárra készített hátsólámpa villogása is plusz segítséget adhat.

Mongúzok SE



A Mongúzok SE-ben idén megkezdődött a kick-box oktatás. Első övizsgára november 24-én került sor, ahol 23-an mérettették meg magukat Zrínyi Miklós mester előtt. Mindenki sikerrel vette az akadályt, 12-en kettős (9.kyu), 10-en pedig hármas előléptetést (8.kyu) érdemeltek ki, Kosztyu György (a taekwon-do csapat vezetője) 4.kyu-t kapott.

A csapat edzője: Kosztyu Veronika.

Gratulálunk!

Vörösberényi Nyugdíjas Klub programjai

December 6. szerda 16-17 óráig

Befizetés a karácsonyi vacsorára, tombola tárgyak leadása a Vörösberényi Kultúrházban.

December 13. szerda 16 órától

Karácsonyi ünnepi műsor meghívott vendégekkel, születésnaposok köszöntése, ajándék.

Helyszín: Vörösberényi Kultúrház

December 31. vasárnap 18 órától 2 óráig

Szilveszteri mulatság a Vörösberényi Kultúrházban.

Minden kedves támogatónkak meghitt békés karácsonyi ünnepeket kívánunk.

Mayerné Papp Zsuzsanna, elnök

VESZPRÉM
VESZPRÉMI PETŐFI SZÍNHÁZ

Veszprém-Balaton 2023
Európa Kulturális Fővárosa
Partner Intézmény

2023/2024
DECEMBER 30. 18 ÓRA

“AZOK A BOLDOG SZÉP NAPOK”

**Előszilveszteri Gálaműsor
a Magtárban, a Veszprémi Petőfi Színház művészeivel**

**AZ ELŐADÁS ELŐTT ÜDVÖZLŐ PEZSGŐKOKTÉLLAL
VÁRJUK ÖNÖKET!**

VILLANYSZERELÉS

Veszprém vármegyében régi és újépítésű családi házak, lakások villanszerelése, hibák javítása.

SZENTE ANDRÁS

+ 36 20 244 0845

hello@balatonvillany.hu
balatonvillany.hu



VÁROSUNKÉRT
— KÖZÖSEN —
EGYESÜLET

Csatlakozzon egyesületünkhöz, ha szeretne civilként Balatonalmádi érdekében aktívan tenni!



varosunkertkozosen.hu

varosunkert.kozosen@gmail.com

facebook.com/varosunkertkozosen

TELJES KÖRŰ GÉPJÁRMŰ ÜGYINTÉZÉS VESZPRÉMBEN

GÉPJÁRMŰ ÁTÍRÁS HÁZTÓL - HÁZIG SZOLGÁLTATÁSSAL
MŰSZAKI VIZSGÁZTATÁS ELŐZETES ÁTVIZSGÁLÁSSAL
RENDSZÁM ÉS OKMÁNYOK ÜGYINTÉZÉSE
BIZTOSÍTÁS EREDETISÉGVIZSGÁLAT
REGISZTRÁCIÓS ADÓ ÜGYINTÉZÉS
KÉSZPÉNZES AUTÓFELVÁSÁRLÁS

Csizmadia Gábor

Viber WhatsApp **+36 20 521 84 99**
e-mail: dr.csizmadia.gabor@gmail.com

KÜLFÖLDI JÁRMŰVEK MAGYARORSZÁGI FORGALOMBA HELYEZÉSE
GÉPJÁRMŰ HONOSÍTÁS TELJES KÖRŰ ÜGYINTÉZÉSSSEL

KA KÖZÖSSÉGÜNK
ALMÁDIÉRT
EGYESÜLET

2023. december 7-én 18 és 20 óra között
közösségi fogadóórát tart ahol
várja Almádi polgárainak javaslatait,
észrevételeit a városunkat érintő kérdésekben.
Helyszín: Balatonalmádi, Baross Gábor út 27.



3D Print Balaton

találkozó és kiállítás

- professzionális és hobby 3D nyomtatók
- bemutató és oktatás
- fogászati 3D nyomtatók és szkennerek
- nyomtatási anyagok, gyanták, filamentek, segédanyagok

www.3dprintbalaton.hu
www.amphorma.hu
www.instant3d.hu
www.resinstore.hu
www.voxeltek.com
www.kozosseguenk.hu

2023. december 9., 10:00-17:00
2023. december 10., 10:00-15:00
8220 Balatonalmádi, Baross Gábor út 27.
<https://maps.app.goo.gl/Q0uVFEKHCBeQDnNYA>

A KÖZÖSSÉGÜNK
ALMÁDIÉRT
EGYESÜLET
szervezésében és támogatásával

AMPHORMA

Instant3D

KA KÖZÖSSÉGÜNK
ALMÁDIÉRT
EGYESÜLET

VOXELTEK

RESINSTORE

Olvastad??

1 éves kortól
3 éves korig

Napraforgóház Családi Bölcsőde

8 éve működő családi bölcsődénkben szeretettel várjuk a családokat 1 és 3 év közötti gyermekük gondozására!
Új lehetőségek, kedvezmények árai, biztos alapok!

- anyukák kedvence - napi igénybevételi lehetőség
- apukák kedvence - időszakos gyermekfelügyelet 1-2 órán
- babák kedvence - teljes havi bölcsi
- decemberben beiratkozó 2 évesek számára akár 70% kedvezménnyel

MIÉRT HOZZÁNK...
egyéni bánásmód, természet közeli, esztétikus elhelyezkedés,
képzett gondozónénik csapata, montessorii alapelvek, rengeteg program lehetőség!

Napraforgóház Családi Bölcsőde
Szentkirályszabadja
Erdő sétány 2/A
napraforgohazcsaladibolcsode@gmail.com
Kovácsné Szabó Csilla, intézményvezető +36204805136

Napraforgóház
Családi
Bölcsőde

BALATONALMÁDI PROGRAMAJÁNLÓ

December 1-31.

december 1-17.

péntek 16:00-20:00
szombat 14:00-20:00
vasárnap 14:00-20:00

Almádi adventi vásár | részletes programok külön plakáton

♦ központi szökőkút
Balatonalmádi Város Önkormányzata, PKKK

december 1.

(péntek)

13:00-18:00

Adventi vásár

♦ Györgyi Dénes Általános Iskola
Györgyi Dénes Általános Iskola

december 1.

(péntek)

17:00

Adventi tárlat megnyitója

♦ PKKK
PKKK

december 2.

(szombat)

08:00-12:00

Adventi vásár

♦ Almádi piac
Magocskák Közhasznú Alapítvány

december 2.

(szombat)

17:00

**„Advent fényét add tovább...”
a Harmónia Énekegyüttes adventi koncertje**

♦ PKKK
Harmónia Énekegyüttes, PKKK

december 3.

(vasárnap)

17:00

VasútARTjáró kiállításnyitó

♦ vasúti átjáró
PKKK

december 3.

(vasárnap)

17:30

Adventi gyertyagyújtás I. | Almádi

♦ központi szökőkút
Balatonalmádi Város Önkormányzata,
PKKK, Megfőzzük Almádit Egyesület

december 6.

(szerda)

17:00

Mikulás napi programok

♦ PKKK
PKKK

december 9.

(szombat)

08:00 órától

Mikulás túra

♦ Bauxitkutató Természetjáró SE

december 9.

(szombat)

08:00-12:00

Adventi vásár

♦ Almádi piac
Magocskák Közhasznú Alapítvány

december 9.

(szombat)

17:00

**Kósa György Zenei Alapfokú
Művészeti Iskola adventi koncertje**

♦ PKKK
Kósa György Zenei AMI, PKKK

december 10.

(vasárnap)

17:00

Adventi Gyertyagyújtás II.

Káptalanfüred

♦ Angyalos Boldogasszony kápolna
Balatonalmádi Város Önkormányzata, PKKK

december 13.

(szerda)

13:00

Karácsonyi ünnepség

♦ Vörösberényi Kultúrház
Vörösberényi Nyugdíjas Klub, PKKK

december 14.

(csütörtök)

13:00-18:00

Ünnepi véradás

♦ PKKK
Magyar Vöröskereszt
Veszprém Megyei Szervezete

december 16.

(szombat)

08:00-12:00

**Daloló Advent –
adománygyűjtő vásár**

♦ Almádi piactér
Almádi Zeneiskoláért Alapítvány

december 16.

(szombat)

14:00

Luca nap

♦ Tulipán udvar
Szóljon Almádi! Kulturális Egyesület

december 16.

(szombat)

17:00

**Áldás, béke a zene szárnyán
Balatonalmádi Város Vegyeskarának
adventi koncertje**

♦ PKKK
Balatonalmádi Város Vegyeskar, PKKK

december 17.

(vasárnap)

17:00

Adventi gyertyagyújtás III.

Budatava

♦ tömbbelső
Balatonalmádi Város Önkormányzata, PKKK

december 23.

(szombat)

16:00

Mindenki karácsonya

Adventi gyertyagyújtás IV. Vörösberény

♦ Berényiek emlékkútja körüli terület
Vörösberényi Polgári Olvasókör, Balatonalmádi
Város Önkormányzata, PKKK

december 31.

(vasárnap)

18:00

**Szilveszteri multság a Vörösberényi
Nyugdíjas Klub szervezésében**

♦ Vörösberényi Kultúrház
Vörösberényi Nyugdíjas Klub

2024. január 1.

(hétfő)

15:00-17:00

Újévköszöntő lencsegulyás party

♦ központi szökőkút
Balatonalmádi Város Önkormányzata,
PKKK, Megfőzzük Almádit Egyesület,
Szóljon Almádi! Kulturális Egyesület



További információ:

+36 70 291 9640 | bagolyh@pkkk.hu | A programváltoztatás jogát fenntartjuk!